

Metodutveckling för regelförenkling

Sara B Nilsson, Hushållningssällskapet Halland

Helena Lans Strömblad, Växa Sverige

Christina Lundström, SLU

Anette Bramstorp, HIR Skåne

Susanne Cewe, LRF

© Fredrik Saarkoppel,
Kobolt media AB

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling. Europa
investerar i landsbygdsområden

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

HIR Skåne

Program

- Bakgrund- resultat från ”Byråkratin belastar och kostar”
- Förenklingsförslag från företag
- Beskrivning av ”Metodutveckling för regelförenkling”

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

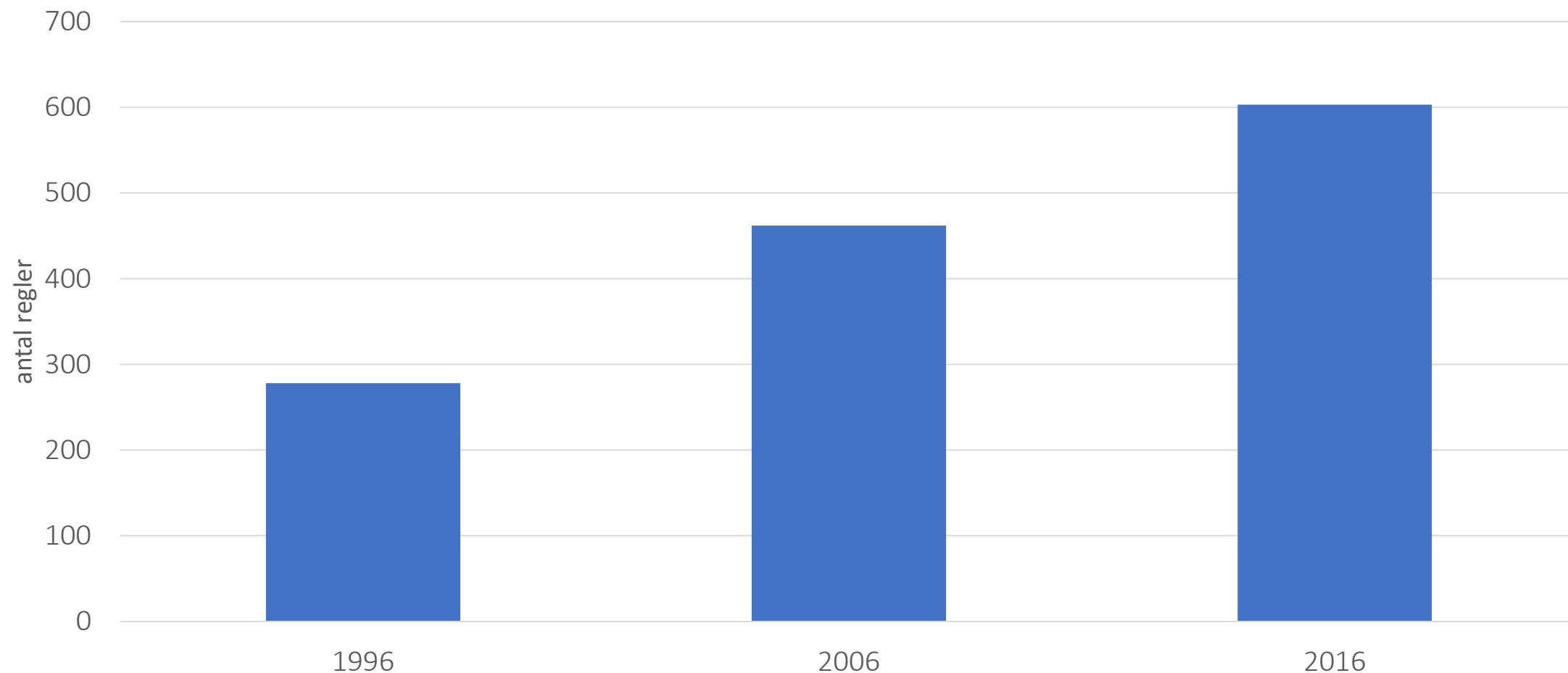

Metod ”Byråkratin belastar och kostar”

- Litteraturstudier bl a jämförelse Miljöhusesynt, myndigheters förenklingsarbeten
- Tidsregistreringar för administration hos företag
- Djupintervjuer med företagare och tjänstemän
- Workshops och seminarier med rådgivare, myndigheter, politiker m fl

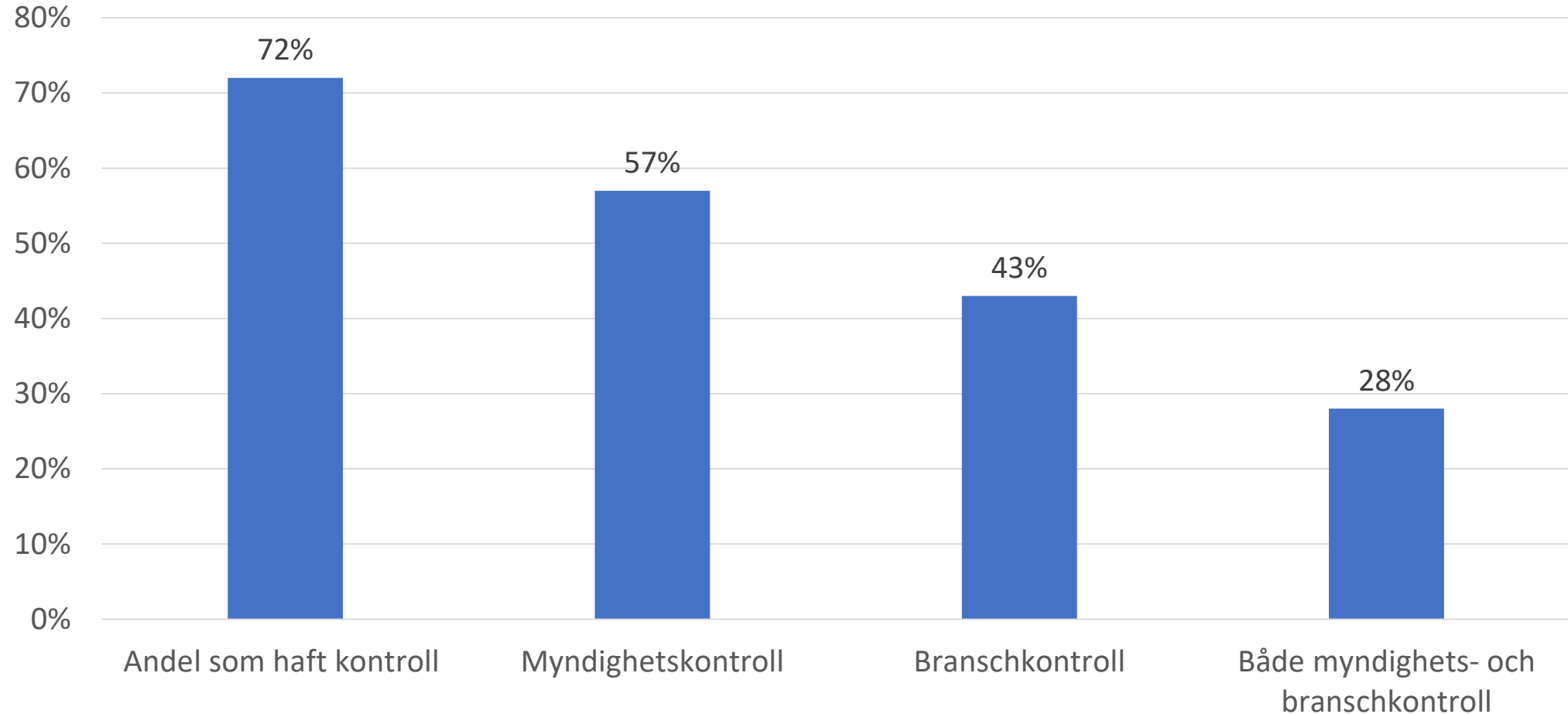
Ökning av antalet regler inom lantbruket

(från projekt "Byråkratin belastar och kostar")

Andel företag som haft kontroll under 6 månader

(från projekt "Byråkratin belastar och kostar")

Under sex månader hade ett företag sju kontroller:

1. Märkning, journalföring och registrering av djur
2. Tvärvillkor- livsmedels- och fodersäkerhet, djurskydd
3. Revision mejeriet
4. Tvärvillkor- grundvatten, hantering av gödsel och växtskyddsmedel
5. Gårdsstöd, betesmark, förgröning, vallodling, kväveläckage, ung jordbrukare
6. Revision mejeriet, återbesök
7. Administrativ kontroll av CDB-rapportering

Administrationen är oproportionerligt stor för små företag

- Strategi att inte söka tillstånd mm av anledningar som:
 - Oklart hur man söker, vilken blankett.
 - Om man söker kostar det ett par tusen.
 - Merjobb eftersom man får en (extra) kontroll av kommunen.
 - "Så länge man inte är med i systemet märks man inte"
 - Kostnaden för denna ev. överträdelse skulle vid upptäckt antagligen bli liten
- Stora företag kan ha personal som sköter administration.

© Pixabay

"Det är jobbigt att lönsamheten inte är tillräckligt hög för att kunna ha någon ledig helg. Har man inte det så är det svårt att få parförhållanden att fungera.

Det måste vara möjligt att ha ett förhållande med någon som inte kommer från lantbruksbranschen."

Tillämpningen av lagstiftningen

(från projekt "Byråkratin belastar och kostar")

- Tillämpning varierar mellan olika tjänstemän och geografi
- Från sunt förnuft till juridiskt korrekt
- Allmänna råd eller lagstiftning
- Efterfrågas allt mer information

"Vad är absolut ett måste och vad har kommunen lagt på lite grann?"

"Det är viktigt med den praktiska erfarenheten i bedömningarna och jag är oroad för att den kompetensen helt försvinner från myndigheterna."

© Pixabay

Oro hos företagarna

- Mängden skapar stress
- Ekonomiska konsekvenser av avvikelser
- Maktobalans
- Tillämpning och tolkning
- Motsägelsefull lagstiftning
- Svårare och dyrare tillstånd
- Ny lagstiftning

"Jag känner oro för vad som kommer hända om jag söker ett nytt miljötillstånd. Ska jag behöva mäta grundvattennivåerna och andra saker? Ingen verkar veta vad som krävs."

© Pixabay

"Jag rapporterade in slakt av nötkreatur en dag för sent. Det var problem med uppkopplingen. Förseningen gjorde att jag fick 22 000 kr i avdrag"

"Kring djurskyddslagstiftningen finns en massa rädsla, att man inte har full koll 24 tim/dygn 365 dygn/år. Att nå't ska gå fel och därtill finns det risk för djurrättsaktivister."

Tjänstemännen om oro hos företagarna

- Upplever att oron bland lantbrukarna har ökat
 - ekonomiska konsekvenser
 - uthängd i media
 - djurrättsaktivister

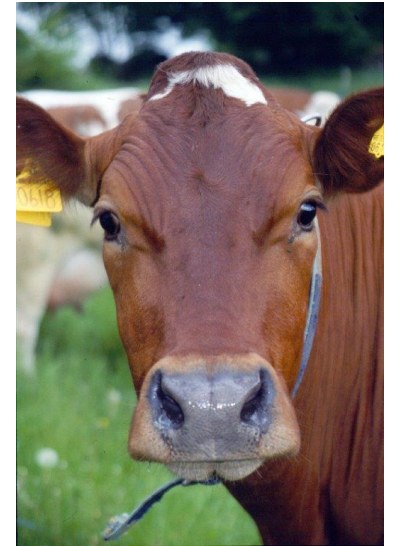
"All dokumentation som krävs gör att många är väldigt oroliga när vi kommer. De är oroliga för att få dåligt rykte i media och tvärvillkorsavdrag på stöden. Det är jätteoroligt nu jämfört med förr."

© Pixabay

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar - exempel djur

- CDB-rapportering & tvärvillkorsavvikelser – rimliga konsekvenser
- Förenklad inrapportering för får/getter.
- Förenkla & minska ”risken” att ha enstaka betesdjur.
- Möjlig veterinärbesiktning efter avlivning.
- Kompostering av döda smågrisar och lamm.
- Exakta mått i djurskyddslagen

© Hushållningssällskapet Halland

Ca 80 förenklingsförslag från företag finns i slutrapporten
<https://www.slu.se/institutioner/arbetsvetenskap-ekonomi-miljopsykologi/arbetsvetenskap/var-forskning/projektsidor/byrakratin-i-lantbruket-belastar-och-kostar/>

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar -om växtodling

- Samma regler för organiskt bunden fosfor som för mineralgödsel fosfor.

© Hushållningssällskapet Halland

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar -om kontroll

- Förläng kontrollintervallet på gårdar med god ordning.
- "Second opinion"
- Samordna kontrollerna
- Framförhållning i bokningen
- Snabb återkoppling
- Lika för lagen, tillämpning

© Pixabay

"Djurskyddskontrollerna är jättejobbiga! Att någon kommer och klagar på hur mina djur sköts, när de själva inte verkar kunniga är väldigt jobbigt."

"Lagstiftningen i sig är inget problem, utan det är tillsynen och kontrollerna som är problemet. Enskilda personer får för stor makt över företagen"

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar -om biogasproduktion

- Harmonisera tillståndsgränsen med grannländer
- Samma tillståndsgrens för uppgradering som för produktion
- Ingen gräns för hur mycket gas som får produceras, begränsa substratmängd
- En myndighet som kontakt
- Inga slam-regler för biogödseln

© Pixabay

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar -om anmälningar och tillstånd

- Begränsa utredningskrav, tillståndsansökan enligt Miljöbalken
- Gör det möjligt att förena biotopskydd med rationellt jordbruk.
- Underlätta ansökan om bekämpningsmedel i vattenskyddsområde

© Växa Sverige

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar

- ta bort det här!

- Personalliggare vid byggnationer
- Avfallsjournal
- Utskrivna säkerhetsdatablad
- Kemikalieförteckning
- Anmälan transport av begränsad mängd farligt avfall
- Strandskydd på anlagda våtmarker
- Anmälan för att ta emot besöksgrupper

"Vi har satt mig som ansvarig på bygget för att jag är äldst och skulle jag åka i finkan kommer de andra och hälsar på mig. Vi kan ju inte stå och kontrollera att alla stämplar in och ut varje dag."

© Pixabay

Förtydliga arbetsmiljöregler, anpassa för lantbruk

Myndigheters reaktioner på förenklingsförslag

*Vi kan inte samordna
på grund av GDPR
och känsliga
företagsuppgifter*

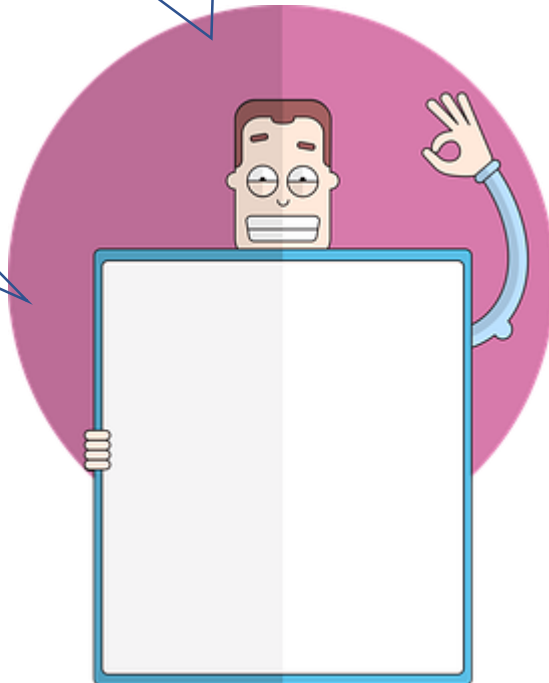
*Det där bestäms på EU-
nivå, vi kan inte göra
något åt det*

*Det hinner vi inte med
nu, vi har så mycket
annat att jobba med*

*Vi anser att vi redan
har gjort det där*

*Det faller inte under
vår myndighet*

*Jätteviktig fråga, men
det är inte vårt ansvar*

Vad behövs rent konkret?

1. Förenkla det befintliga regelverket!
2. Gör det enkelt (för företagen) att följa den gällande lagstiftningen!
3. Arbeta strategiskt inför kommande regler!

© Pixabay

1. Förenkla det befintliga regelverket

- **Ge fler myndigheter uppdrag att förenkla via regleringsbrevet.**
Saknas för bl.a. Naturvårdsverket, Arbetsmiljöverket, Skatteverket.
- **Granska/utvärdera förenklingsarbetet.**
- **Gör det enkelt att lämna förslag på förenklingar,**
 - Egen hemsida, eller via flera myndigheter.
 - Skapa en transparent process för att ta hand om förslagen.
- **Komplettera Länsstyrelsernas "Brukarundersökning"**
- **Utvärdera befintliga regler**
- **Synliggör förenklingar som genomförs**

© Pixabay

2. Gör det enkelt att följa befintlig lagstiftning

- Digital uppföljning med automatisk analys
- Inloggning med bankid. Inga nya företagsnummer.
- Automatiska påminnelser
- Samordna kontroller
- Ge information & tips vid kontroller

© Hushållningssällskapet Halland

3. Arbeta strategiskt inför kommande regler

Sverige idag (enligt rapport "OECD Regulatory Policy Outlook 2018"):

- Bristande transparens, översyn och kvalitetskontroll vid implementering
- Involvera sakägare tidigare
- Regelrådet ser stora brister i konsekvensanalyser inför implementeringar

© Pixabay

Metodutveckling för regelförenkling

© Fredrik Saarkoppel,
Kobolt media AB

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

HIR Skåne

Metodförenkling för regelförenkling

AP1. Insamla, analysera och förankra förenklingsförslag.

AP2. Färre och bättre kontroller genom samverkan

AP3. Uppföljning av antalet regler

AP4. Resultatspridning (hemsida, korta filmer/seminarier)

AP5. Internationell jämförelse av tillämpning av 16 lagkrav.

www.enklaregler.nu

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling. Europa
investerar i landsbygdsområden

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

AP 1. Insamling, bearbetning & presentation av regelförenklingsförslag

Utveckla en metod för regelförenkling.

- I. Samla in ca 60 förenklingsförslag genom djupintervjuer och hemsida (enklaregler.nu).
- II. Översiktligt analysera konsekvenserna av förenklingsförslagen.
- III. Genomföra 4 branschvisa workshops för att diskutera utvalda förenklingsförslag.
- IV. Presentera förenklingsförslagen för politiker, myndigheter m fl.

AP 2. Färre och bättre kontroller genom samverkan

- Jämföra kontrollprotokoll
- Identifiera dubbelkontroller samt samordningsmöjligheter
- Workshop med kommun, länsstyrelse, bransch, revisionsföretag
- Förankringsarbete

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

AP 3. Uppföljning av antal lagkrav

- Uppföljning av tidigare jämförelse (Miljöhusesyn)

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

AP 5. Internationell jämförelse

- 16 lagkrav
- 4 länder

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA
SVERIGE

